

Ігор Гук у сузір'ї імен Українського міжнародного комітету з питань науки і культури при НАН України

Ярослав Яцків
академік НАН України
голова КНК при НАН України,
м. Київ

Ірина Ізотова
канд. фіз.-мат. наук
вчений секретар КНК
при НАН України 1996-2004 рр.,
м. Київ

Одному з авторів цієї статті у далекому 1991 році пощастило познайомитись у Відні та потоваришувати з австрійським хірургом-трансплантологом Ігорем Івановичем Гуком — професіоналом найвищого гатунку, людиною щедрої української душі, всебічно освіченою та обдарованою людиною.

З того часу і до сьогодні І.І. Гук підтримує тісні зв'язки з КНК і іншими установами України. Це симптоматично. Оскільки не у всіх, хто ширю та не підробно у 1991 р. вітав нашу незалежність, вистачило любові, самопожертви та терпіння на довготривалі відносини та співпрацю з Україною, КНК зокрема.

Ось як ми пишемо про це в книзі, присвяченій 20-літній історії КНК: *"Звичайно, багато важили особисті стосунки членів КНК. Випадкові "зайди в Україну" у КНК довго не затримувались, їм тут робити було нічого — особливого прибутку не давали, бізнесом не власкавлювали. Тут потрібно було працювати для України, не чекаючи винагород. Тому КНК спирався на людей, які мали, образно кажучи, "українську душу"*.

Це про І.І. Гука ми можемо сказати: не відцурався від свого роду і пам'ятає свої витоки; зберіг рідну українську традицію та знає історію і культуру свого народу; докладає усих зусиль для сприяння входження України на партнерських рівноправних засадах до родини демократичних цивілізованих розвинених країн; йому "болить за Україну" і зовсім не байдуже, якою мовою в Україні розмовляють і розмовлятимуть.

Впродовж 1992-1999 рр. КНК виконував ряд проектів, що сприяли налагодженню та розвитку українсько-австрійської співпраці. Професор Ігор Гук з австрійської сторони був ініціатором, організатором, партнером та найактивнішим учасником з виконання проектів комітету.

Стисло наведемо окремі найяскравіші сторінки хроніки виконання Українським міжнародним комітетом з питань науки і культури при НАН України впродовж 1992-1999 рр. проектів з українсько-австрійської співпраці.

КНК: хроніка українсько-австрійської співпраці 1992-1999 років

4 лютого 1992 р. відбулось розширене засідання Президії Комітету науки і культури для зв'язків з українцями за кордоном при АН України, на якому розглядалось питання про співпрацю з Австрійським лікарським товариством, яке представляв проф. І. Гук. Він прибув в Україну у складі урядової делегації як представник Міністерства науки й інформації Австрії. І. Гук повідомив, що у 1991 р. для України було виділено 100 стипендій для місячного стажування науковців. Уже пройшли стажування 46 осіб. На 1992 р., як повідомив Прем'єр-міністр Австрійської Республіки д-р Е. Бусек, Україні виділено 300 стипендій, і, окрім того, є окремі стипендії на ті чи інші спеціальності.

Гранти на місячне стажування в Австрії видаються на конкурсній основі. На першому етапі конкурсу

КНК — Український міжнародний комітет з питань науки і культури, створений у структурі Академії наук УРСР 18 липня 1990 року.

справи розглядалися українською комісією, до складу якої входили члени КНК при АН України. Далі працювала австрійсько-українська комісія у складі д-р *М. Губер* (представник Австрійського Міністерства науки і досліджень), д-р *В. Венінгер* (тимчасово повірений Австрійської Республіки в Україні) та проф. *І. Гук*; акад. НАН України *Я. Яцик* (відповідальний за відбір кандидатів у Києві та на сході України), проф. *Б. Білинський* (Львівський медичний інститут, відповідальний за відбір у Львові та на заході України) та проф. *Т. Кияк* (Чернівецький університет ім. Юрія Федьковича, відповідальний за відбір в Чернівцях та області). Відзначено важливість фахової підготовки кандидатів та знання іноземної мови.

21 травня 1992 р. відбулось розширене засідання Президії Комітету науки і культури для зв'язків з українцями за кордоном при АН України, на якому розглядалось питання "Про підсумки відбору кандидатів на стажування до Австрії та перспективи співпраці з Австрійським Міністерством науки і досліджень". У роботі брали участь запрошені: проф. *І. Гук*, представник австрійського Міністерства науки і досліджень д-р *М. Губер*, тимчасово повірений Австрійської Республіки в Україні *В. Венінгер*, віце-президент АН України акад. *В. Бар'яхтар*, начальник Управління міжнародних зв'язків Президії АН України *Р. Білодід*, заступник академіка-секретаря Відділення медицини АН України *А. Бикоріз*, професор *Б. Білинський* (Львівський медичний інститут). На засіданні д-р *М. Губер* розповів про систему освіти в Австрії та структуру Австрійського Міністерства науки і досліджень. В кінці розповіді д-р *М. Губер* подякував академікові *Я. Яцику* за проведену роботу з відбору

кандидатів на літні школи та стажування. Окрім того, д-р *М. Губер* заявив, що Австрія готова фінансувати перебування в Україні австрійських лекторів, які викладатимуть в Україні.

1 червня 1992 р. Президія академії наук Української РСР прийняла постанову № 16 "Про створення українсько-австрійського наукового центру АН України", у числі основних положень якої були:

- створити в м. Львові при Західному науковому центрі АН України українсько-австрійський науковий центр АН України;

- доручити Відділенню історії, філософії і права АН України (чл.-кор. АН України *І. Курас*) разом з КНК при АН України (акад. АН України *Я. Яцик*) розробити основні напрями спільних українських і австрійських досліджень з питань, що становлять взаємний інтерес;

- доручити КНК АН України виконувати функції Наглядової ради центру і контролювати його діяльність.

21-24 серпня 1992 р. у рамках програми Всесвітнього форуму українців комітет організував і провів круглий стіл на тему "Проблеми розвитку науки в Україні та її інтеграція у світову систему", на якому головував акад. АН України *Я. Яцик*. У роботі круглого столу взяли участь 65 науковців з восьми країн світу — Австрії, Бразилії, Канади, Німеччини, Росії, США, України, Франції. У дискусії виступили близько сорока провідних вчених та керівників наукових осередків і центрів з України, східної та західної діаспори. Серед них — Голова Держкомітету з питань науково-технічного прогресу д.ф.-м.н. *С. Рябченко*; заступник Голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти чл.-кор. АН України *П. Кислий*, професор Ві-

денського університету *І. Гук*, професор Паранського університету *О. Борухенко* (Бразилія), проф. *Б. Осадчук* (Німеччина), Голова НТШ в Україні чл.-кор. АН України *О. Романів*, Голова НТШ у Європі проф. *А. Жуковський* (Сарсель, Франція), проф. *Я. Барвінський* (Канада), директор Інституту теоретичної фізики АН України акад. АН України *О. Ситенко*, директор Інституту електродинаміки АН України академік АН України *А. Шидловський*, директор Інституту молекулярної біології і генетики АН України акад. АН України *Г. Мацука* та ін.

В результаті зацікавленого і компетентного обговорення проблем було вироблено ряд науково-практичних рекомендацій, спрямованих на прискорення інтеграції української науки у світову систему, зокрема, відзначено необхідність:

- створення українських науково-культурних центрів у країнах проживання української діаспори;

- розширення практики спільних міжнародних проектів з різних галузей науки;

- створення українських інформаційних центрів у діаспорі та в Україні для широкого знайомлення зарубіжної наукової громадськості з українською наукою;

- громадським науковим організаціям України (НТШ, УНА та ін.) активніше використовувати міжнародну впливову організацію ЮНЕСКО, щоб отримати необхідні умови для реалізації своїх проектів;

- прискорення процесу входження українських наукових центрів, спілок, асоціацій тощо у відповідні міжнародні структури.

3 жовтня 1992 р. у м. Львові відбулось урочисте відкриття філії Австрійського Інституту Східної та Південно-Східної Європи (АІСПСЕ), який почав своє функціонування з 1 липня ц. р. при Українсько-австрійському центрі АН України. Цього ж дня було відкрито відділ австрійської книги у Львівській науковій бібліотеці ім. В. Стефаника, який налічує близько 3 тис. австрійських книжок з різних галузей науки, культури, художньої літератури тощо. На ці урочистості до м. Львова прибула представницька австрійська делегація у складі віце-канцлера Австрійської Республіки, Федерального Міністра науки і досліджень Австрії д-ра *Е. Бусека*, керівника секції Міністерства закордонних справ Австрійської Республіки д-ра *Б. Штільфріда*, директора АІСПСЕ д-ра *О. Губера*, проф. *І. Гука*, тимчасово повіреного Республіки Австрія в Україні д-ра *М. Венінгера* та керівника Львівської

філії Австрійського Інституту Східної та Південно-Східної Європи магістра *Е. Матльвайгер* та ін. Україну представляли: голова та заступник голови Західного наукового центру АН України академіки *І. Юхновський* та *В. Панасюк* відповідно, заступник міністра закордонних справ України *В. Липатов*, голова КНК академік *Я. Яцків*, академік-секретар Відділення історії, філософії і права АНУ чл.-кореспондент АН України *І. Курас*, директор Українсько-австрійського центру АН України к. т. н. *Р. Крип'якевич* та ін. У зустрічі австрійської делегації та урочистостях взяли участь представник Президента на Львівщині *О. Давимука* та Голова Львівської міської ради народних депутатів *В. Шніцер*. Австрійську делегацію прийняв Блаженніший Мирослав *Іван Кардинал Любачівський*. Телебачення і преса (як українська, так і австрійська) однозначно позитивно оцінили розширення українсько-австрійської співпраці.

19-22 квітня 1993 р. за ініціатииви Австрійського товариства хірургії китиці (проф. *Г. Міллезі*), І-ї хірургічної клініки Віденського університету (проф. *І. Гук*) та Київського науково-дослідного інституту клінічної та експериментальної хірургії (професори *О. Шалімов*, *В. Саєнко*, *М. Дрюк*) проведено І-й Європейський інтенсивний курс з хірургії китиці. Організаторами-меценатами цього наукового форуму виступили Міністр науки і досліджень Австрії д-р *Е. Бусек*, Міністр закордонних справ Республіки Австрія д-р *А. Мок*; академіки АН України *Я. Яцків* та *Ю. Кундієв*.

В інтенсивному курсі найбільше уваги надавалося невідкладній допомозі при пошкодженні китиці, реконструктивним операціям на китиці та лікуванню при пошкодженні периферійних нервів.

Пленарні засідання відбувалися в Київському будинку вчених. З доповідями виступили: з української сторони — *М. Дрюк*, *Ю. Лісайчук*, *С. Галич*, *І. Дроботун*, *О. Борзих*, *О. Штунін*, *О. Кравченко*, *А. Погорелик*, *В. Гайович*, *А. Лябах*, *І. Курінний*, *С. Страфун*, *А. Резніков*, *Ю. Дольницький*, *В. Карчемський*; з австрійської сторони — *Г. Міллезі*, *Ф. Русе*, *А. Пахуцкі*, *С. Пехлянер*, *Г. Матушка*.

21-22 квітня 1993 р. в м. Києві працювала австрійсько-українська комісія з відбору кандидатів на отримання стипендії Австрійського міністерства науки і досліджень. Очолювали комісію Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Австрія в Україні д-р *Г. Вайс* та Голова бюро названого міністерства *Ф. Герхардус*. До складу комісії увійшли: науковий секретар Українського лікарського товариства Австрії професор *І. Гук*; голова КНК *Я. Яцків*; проф. *Б. Білинський* (Львівський медичний інститут); професор *Т. Кияк* (Чернівецький університет ім. Юрія Федьковича). Комісія розглянула близько 500 анкет кандидатів, що брали участь у конкурсі. Третина з них отримала позитивну відповідь, однак остаточне рішення прийме Міністерство науки і досліджень Австрії, яке надалі відібраним кандидатам персональні запрошення на стажування. Фаховий склад стипендіатів досить широкий: лікарі, математики, фізики, механіки, лінгвісти, германісти, юристи, економісти тощо. Географічно представлена практично вся Україна: є кандидати в стипендіати з Києва, Львова, Харкова, Донецька, Сум, Дніпропетровська, Ялти, Чернівців, Одеси та ін. міст. Основні критерії відбору: високий фаховий рівень, добре знання мови (німецької чи англійської), наявність наукового контакту з одним з профільних університетів чи інститутів Австрії, цікавість, актуальність, важливість наукового проекту. Віковий ценз — до 35 років. Реалізація отриманих стипендій буде здійснюватися впродовж осені 1993 — весни 1994 рр.

5 жовтня 1993 р. *Я. Яцків* взяв участь в установчій конференції Українсько-австрійського товариства. За його рекомендацією до складу Правління товариства введено члена КНК проф. *Б. Білинського*. Серед засновників Українсько-австрійського товариства — Українсько-австрійський центр Академії наук України.

27-30 жовтня 1993 р. відбувся спільний українсько-австрійський симпозіум "Українська література в Австрії, австрійська — в Україні", членом організаційного комітету якого був *Я. Яцків*. Комітет надав фінансову підтримку проведенню симпозіуму.

Відкриття у Віденському університеті пам'ятної дошки Іванові Франку.
Верхнє фото: міністр культури України *І. Дзюба*, Віце-канцлер Австрії *Е. Бусек*
Нижнє фото, зліва направо: *І. Гук*, *М. Припхан*, студент Віденського університету,
Я. Яцків, *В. Степова*, *А. Пшивий*. 29 жовтня 1993 р.

29 жовтня 1993 р. в урочистій обстановці відбулося відкриття у Віденському університеті пам'ятної дошки Іванові Франку з нагоди 100-річчя з часу його студій у цьому університеті.

У церемонії взяли участь віце-канцлер Республіки Австрія д-р *Е. Бусек*, міністр культури України акад. АН України *І. Дзюба*, директор Інституту германістики Віденського університету проф. *Г. Таурайтер*, президент Австрійської академії наук професор *В. Вельціг*, представники наукових і державних установ Австрії та України, студенти Віденського університету та українські стипендіати в Австрії, представники української діаспори.

На церемонії відкриття дошки виступали проф. *Г. Таурайтер*, акад. АН України *І. Дзюба* та д-р *Е. Бусек*, які відзначали велич постаті *І. Франка* у суспільному та літературному житті кінця XIX — початку XX ст., підкреслювати, що громадська та наукова діяльність *І. Франка* — це приклад для нинішнього покоління у справі встановлення тісних зв'язків між Австрією та Україною.

На урочистій церемонії прозвучали твори *І. Франка* у виконанні професійних артистів — оперних співаків *О. Басистюк* та *В. Степової*, а також аматорів, які читали його вірші. Серед останніх і професор Віденського університету *І. Гук*, завдяки зусиллям

якого ця знаменна подія стала можливою. Їй передувала велика й кропітка праця. Питання відкриття пам'ятної дошки між собою погоджували *Л. Хоролоець* (в ранзі міністра культури України) та віце-канцлер Республіки Австрія д-р *Е. Бусек*. На замовлення Міністерства культури України дошку виготовив відомий скульптор *О. Скоблїков*. Всі турботи, пов'язані зі встановленням дошки та організацією урочистої церемонії відкриття, взяло на себе Українське лікарське товариство Австрії в особі проф. *І. Гука* та п. *М. Припхана* за участю й допомогою КНК при АН України.

29 січня 1994 р. відбулось розширене засідання Президії КНК при АН України, на якому розглядалось питання "Про нові форми співпраці між Українським лікарським товариством Австрії (УЛТА), академічними інститутами та ВНЗами України". У роботі брали участь запрошені: проф. *І. Гук*, *С. Ільницький* (Канада), акад. АН України *Ю. Кундієв*, проф. *Б. Білинський*, акад. АМН України *О. Шалїмов*, *Г. Кулич*. Проф. *І. Гук* розповів про те, що УЛТА, враховуючи скрутне фінансове становище українських наукових журналів, надає деяким з них допомогу в розмірі 1 тис. дол. США. Також УЛТА організував стажування у Австрії трьох українських спеціалістів середньої медичної ланки (заплановано ще 20

стажуваль). Основними критеріями відбору для такого стажування є знання іноземної мови та високий фаховий рівень. Разом з українськими медиками УЛТА планує провести в жовтні 1993 року в Харкові Конгрес судинних хірургів. При сприянні УЛТА вдалося знайти зацікавлені австрійські інституції, які зголосилися організаційно та фінансово підтримати проведення літньої школи для 20-ти осіб з Київського економічного університету.

5-15 вересня 1994 р. Голова Філії Австрійського Інституту Східної та Південно-Східної Європи (АІСПСЄ) д-р *Е. Хоффер* відвідала Східну Україну за маршрутом Львів — Харків — Луганськ — Донецьк — Запоріжжя — Дніпропетровськ — Львів. Метою поїздки було ознайомлення 19 університетів із функціями та завданнями Філії, а також з програмою надання спеціальних стипендій Федеральним Міністерством науки і досліджень Австрії. В університетах відбулися цікаві та змістовні зустрічі з викладачами, адміністрацією та студентами, що започаткували майбутню співпрацю між українськими вузами та Філією АІСПСЄ.

P.S. Надання українським науковцям впродовж 1992-1997 рр. близько 350 стипендій для місячного стажування у австрійських наукових закладах — ось результат співпраці Українського міжнародного комітету з пи-

Відкриття у Віденському університеті пам'ятної дошки Іванові Франку.
У центрі зліва направо: проф. *І. Гук*, ректор Віденського університету
проф. *Г. Таурайтер*, Віце-канцлер Австрії *Е. Бусек*.

тань науки і культури при НАН України та Австрійського Інституту Східної та Південно-Східної Європи (АІСПСЕ). Для багатьох українських науковців таке стажування стало стартовою позицією для розгортання багаторічної плідної міжнародної наукової співпраці.

19 травня 1995 р. КНК організував зустріч делегації з Австрії у складі професорів *І. Гука* та *О. Губера* з Міністром освіти України академіком НАН України *М. Зеуровським*, під час якої обговорювалося питання співпраці міністерств обох країн.

16-17 листопада 1995 р. у Посольстві Австрійської Республіки в Україні проходив науково-політичний семінар "Порівняльний аналіз політичних структур Австрії та України", в роботі якого взяли участь акад. *Я. Яцків* та проф. *І. Гук*.

24-25 жовтня 1996 р. *Я. Яцків* та проф. *І. Гук* взяли участь у роботі Міжнародного симпозіуму "Діалектика національної самосвідомості (до 1000-річчя Австрії)", який у Києві проводили Інститут літератури ім. Т. Шевченка НАН України, Посольство Австрійської Республіки в Україні, Австрійська бібліотека м. Києва.

27 травня 1997 р. у Київському будинку вчених відбулось розширене засідання КНК при НАНУ, на якому було розглянуто питання "Про подальший розвиток культурних та наукових взаємин установ України та Австрії". У його роботі взяли участь професор Віденського університету *І. Гук* і Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Австрія в Україні д-р *К. Фаб'ян*, виступали професори *В. Володось* та *М. Мойбенко* (АМН), завідувач відділу науки Кабінету Міністрів України *Г. Миронюк* та ін.

20 жовтня 1997 р. в Інституті славістики при Віденському університеті відбулось урочисте відкриття курсу українознавства. Започаткування нового курсу — "Українська мова та література" — стало можливим завдяки активним зусиллям КНК при НАНУ, Інституту українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (директор — проф. *П. Кононенко*) та професора Інституту славістики Віденського університету *Ю. Бестерс-Ділгер* за підтримки Посольства України в Австрійській Республіці та Міністерства у справах науки та технологій України. На відкритті з промовою виступили Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Австрія *М. Макаревич*, директор Львівського інституту українознавства акад. НАНУ *Я. Ісаєвич* та голова КНК акад. НАНУ *Я. Яцків*, Го-

лова Інституту славістики Віденського університету професор д-р *Г. Міклас*, професори Віденського університету *Ю. Бестерс-Ділгер* та *І. Гук*.

На закінчення урочистостей для українських та австрійських науковців і викладачів, знаних вчених-земляків, які нині мешкають у Відні, представників української діаспори у Відні, і, звичайно, студентів — майбутніх відвідувачів курсів, які прийшли у цей день до Інституту славістики Віденського університету, відбувся невеличкий концерт. Віденський університет наче помолодшав років на 100, бо тут знову звучали палкі та ніжні вірші *Івана Франка* — улюблене зі збірки "Зів'яле листя" читав професор Віденського університету *І. Гук*. Австрійська молодь, котра студіюватиме новий курс, зачаровано прислухалась до незнайомої мови, вперше для себе відкривала чудо української пісні — "Соловейко"

та українські народні пісні у виконанні української оперної співачки *В. Степової*, яка з України приїхала на святкування, — це чудо без перебільшення.

Ця подія знайшла своє висвітлення у ЗМІ України (див., наприклад, "Час-Тіме", 44(175), 6 — 12.11.1997; "Киевские ведомости", 10.09.1998) та Австрії — дуже докладно про відкриття україністики у Віденському університеті написано у статті *J. Besters-Dilger* "Ukrainistik an der Wiener Universität" (Österreichisch-Ukrainische Rundschau, doppel number 6/7 (35/36), Wien, August 1998, 24 - 25)

9 жовтня 1998 р. у Перхтольдсдорфі, передмісті Відня, відбулось урочисте відкриття Українського культурного центру "Український дім" в Австрії (УКЦ "Український дім"). В урочистій церемонії відкриття УКЦ "Український дім" взяли участь перший

Відкриття у Віденському університеті нового курсу "Українська мова та література". Виступає Надзвичайний та Повноважний посол України в Австрії *М. Макаревич*. На фото знизу, в центрі: професор Інституту славістики Віденського університету *Ю. Бестерс-Ділгер* серед учасників відкриття курсу. 1997 р.

секретар Посольства України в Австрії д-р *В. Пилипчук*, керуючий Президент Австрійсько-українського товариства *Б. Ямінський*, голова КНК акад. НАНУ *Я. Яцив*, представники австрійських державних та наукових установ. Від комітету *Я. Яцив* передав у дарунок УКЦ "Український дім" великий вишиваний портрет Тараса Шевченка ручної роботи. Правління Товариства УКЦ "Український дім" (голова *Маркіян Припхан*) уповноважило КНК представляти інтереси УКЦ в Україні, планувати та організувати його діяльність.

20 січня 1999 р. гостем комітету була *Ірма Освальд*, краший студент (за підсумками 1997—1998 навчального року) курсу "Українська мова і література" Віденського університету. Цей курс було започатковано в 1997 році за активної співпраці КНК, Інституту українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Інституту славистики Віденського університету. В бесіді брали участь проф. *І. Гук*, доцент Київського національного університету імені Тараса Шевченка *Л. Гнатюк*, яка викладала німецькою мовою курс "Українська мова і література" у Віденському університеті впродовж двох учбових років, к.м.н. *М. Шагіддулін*, лікар, стипендіат Австрійського Інституту Східної та Південно-Східної Європи у Відні.

8-16 березня 1999 р. за сприяння комітету та за участі проф. *І. Гука* у Відні над створенням документальних фільмів про Український культурний центр "Український дім" в Австрії та про викладання україністики у Віденському університеті працювали кінодокументалісти з України *Ю. Гальченко*, *С. Дудка* та *В. Колодязний*.

У травні 1999 р. КНК спільно з Українським культурним центром "Український дім" розпочали виконання проекту "Наука і культура на межі тисячоліття: українсько-австрійський діалог", який передбачає проведення в "Українському домі" в Австрії впродовж 1999 — 2000 рр. серії українсько-австрійських наукових зустрічей, нарад, семінарів з різних галузей науки. Проект виконується за сприяння Посольства Австрійської Республіки в Україні та Посольства України в Республіці Австрія.

4-6 травня 1999 р. комітет в рамках проекту "Наука і культура на межі тисячоліття: українсько-австрійський діалог" організував і провів в "Українському домі" в Австрії українсько-австрійський семінар ботаніків та мікологів на тему "Центральна і Східна Європа — ключові території для збереження європейського біологічного різноманіття". У ньому взяли участь науковці Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ: доктори біологічних наук *І. Дудка*, *С. Зиман* та *Л. Мусатенко*, кандидати біологічних наук *В. Новосад* та *Г. Гродзинська*. З австрійської сторони учасниками семінару були проф. *Ф. Ерендорфер* (Prof. F. Ehrendorfer, почесний директор Інституту ботаніки Віденського університету, академік), проф. *Нікльфелд* (Prof. Niklfeld, завідувач відділу геоботаніки), проф. *Т. Стюссі* (Prof. T. Stuessy, завідувач відділу систематики та еволюції рослин), проф. *М. Фішер* (Prof. M. Fischer, керівник робочої групи з вивчення флори Австрії), проф. *Х. Грегер* (Prof. H. Greger, завідувач відділу загальної та екологічної фітохімії), проф. *К.Хазельвандтер* (Інститут мікробіології Університету м. Інсбрук) та ін. Науковці докладно доповіли про найвагоміші результати досліджень, які отримано в їхніх установах, заслухали й обговорили оригінальні наукові доповіді, досягли домовленості про співпрацю з вивчення панонської і високогірної флори та організацію стажування в Австрії молодих ботаніків з України на основі фінансування з грантів.

3-8 червня 1999 р. в рамках проекту "Наука і культура на межі тисячоліття: українсько-австрійський діалог" в "Укра-

їнському домі" в Австрії перебувала делегація журналу "Універсум" (м. Львів) з метою його презентації в наукових колах та українській громаді. Акція проводилась за участю Українсько-австрійського наукового центру НАН України (м. Львів). До складу делегації ввійшли журналісти-члени редколегії журналу та науковці: *О. Романчук*, шеф-редактор журналу (м. Львів); *Л. Колодинська*, виконавчий директор (м. Львів); *Б. Михайлов*, журналіст, представник кіностудії ім. О. Довженка (м. Київ); *Б. Гривачевський*, журналіст, представник Національної телерадіокомпанії України (м. Київ); проф. *Ю. Саєнко*, співробітник Інституту соціології НАН України (м. Київ); *В. Жугай*, журналіст, кореспондент журналу в Закарпатській області (м. Ужгород); к.ф.-м.н. *В. Демченко*, керівник Українсько-австрійського наукового центру НАН України (м. Львів). Під час свого перебування у Відні українські журналісти відвідали Інститут басейну Дунаю та Середньої Європи, який очолює відомий політичний діяч экс- віце-канцлер Австрії д-р *Е. Бусек*, та мали зустріч зі співробітниками і Генеральним секретарем Інституту д-ром *О. Губером*; Інститут далеких вимірювань та земельної інформації Віденського університету землеробства (д-р *Р. Мансбергер*); Інститут славистики Віденського університету, де зустрічались з професорами *Ю. Бестерс-Ділгер* та *І. Гуком* і студентами, які студіюють українську мову і лутературу; Інститут наук про людину, які мають плідні та тісні контакти з українськими науковими установами; зустрілися з представниками української громади у Відні професорами *Б. Ямінським*, *І. Гуком* та ін.

Налагоджене коло контактів відкриває перспективу розвитку українсько-австрійського діалогу, сприятиме об'єктивному висвітлюванню подій в Україні з австрійського боку та поширенню за допомогою журналу інформації про Україну серед наукових кіл та громадськості Австрії.

За результатами візиту добрі перспективи може мати співпраця Інституту соціології НАН України з Інститутом наук про людину: Австрійський інститут виявив велику зацікавленість до такої співпраці.

5-12 червня 1999 р. в Україні на запрошення КНК перебував проф. *В. Фремут*, Віце-президент CREDITAN-STALT банку (Австрія). Проф. *В. Фремут* був прийнятий Президентом НАН України академіком НАН України *Б. Патоном*, мав ділові зустрічі в Адміністрації Президента України та українських міністерствах і відомствах. Проф. *І. Гук* з австрійської сторони брав участь у організації візиту проф. *В. Фремута* до України.

7-12 червня 1999 р. в рамках проекту "Наука і культура на межі тисячоліття: українсько-австрійський діалог" КНК організував перебування делегації українських істориків з Інституту східноєвропейських досліджень НАН України в "Українському домі" в Австрії. Комітет спільно з Австрійським Інститутом Східної та Південно-Східної Європи (проф. *А. Канпелер*, Відень), Інститутом східноєвропейських досліджень НАН України (проф. *Я. Пеленський*, Київ), Інститутом В. Липинського (США) за підтримки Посольства Австрійської Республіки в Україні та Посольства України в Республіці Австрія організували та провели у Віденському університеті міжнародний семінар, присвячений 80-річчю діяльності в Австрії В'ячеслава Липинського, видатного українського історика та політичного діяча, першого Посла України в Австрії.

На науковому семінарі виступили Посол України в Австрійській Республіці д-р *М. Макаревич*, професори *Я. Пеленський*, *В. Верстюк* та *Н. Яковенко*; к.і.н. *І. Гирич*, аспірант *О. Проценко* та ін. Було прочитано доповіді "В'ячеслав Липинський та Михайло Грушевський: дві концепції історії України", "Дипломатична діяльність В'ячеслава Липинського", "В'ячеслав Липинський: ліберальні ідеї україн-

**Український культурний центр
“Український дім” в Австрії
(Перхтольдсдорф).**

Проект "Наука і культура
на межі тисячоліття:
українсько-австрійський діалог".

Я. Яцків та М. Припхан з дружиною
Г. Туссетшлегер.

Учасники українсько-австрійського
семінару ботаніків та мікологів.
Зліва направо: А. Гродзинська,
С. Зиман, Г. Туссетшлегер,
Ф. Ерендорфер, Л. Мусатенко,
В. Новосад (з камерою), І. Дудка,
Л. Мусатенко, О. Афанас'єва.
Травень 1999 р.

Учасники українсько-австрійського
семінару з астрофізики і космічних
досліджень. Зліва направо:
О. Коноваленко, Я. Яцків, М. Об'єн,
І. Вавилова, В. Черепін,
Д. Мкртчян, М. Скульський.
Липень 1999 р.

Група медиків-науковців
Інституту клінічної та експериментальної
хірургії АМН України
біля каплички УКЦ “Український дім”.
Зліва направо:
перший ряд —
Г. Туссетшлегер, А. Стасенко,
М. Припхан, Ю. Влайков і Т. Радиш,
другий ряд —
А. Краснояружський, І Кириленко
Вересень 1999 р.

ського консерватизму", "В'ячеслав Липинський та Євген Чикаленко: епістолярна спадщина", відбулась активна дискусія, в якій взяли участь проф. А. Кантелер, професор-візитер Віденського університету І. Мегела, проф. Р. Франко (онук Івана Франка), М. Припхан, М. Зерович, В. Хименець, В. Пилипчук, студенти Інституту славістики Віденського університету та співробітники Австрійського Інституту Східної та Південно-Східної Європи. Після закінчення семінару всіх учасників було запрошено до Посольства України в Австрії.

12 червня 1999 р. на позачерговому засіданні "Елітарної світлиці" виступав Віце-президент CREDITANSTALT банку (Австрія) професор Вальтер Фремут. Проф. В. Фремут ознайомив присутніх з монографіями В. Фремут "Ми і держава" та В. Фремут, Г. Рааб "Як функціонує наша економіка". В обговоренні взяли участь та виступили академіки НАН України М. Чумаченко, І. Вишневецький та С. Комісаренко, члени-кореспонденти НАНУ Л. Пиріг та С. Рябенко, д.ф.-м.н. В. Тельнюк-Адамчук, к.е.н. Т. П'ятницький та інші. У роботі "Елітарної світлиці" взяли участь Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Австрія в Україні д-р К. Фаб'ян і проф. І. Гук.

30 червня 1999 р. відбулось позачергове засідання "Елітарної світлиці", гостем якої був відомий австрійський хірург професор Віденського університету І. Гук. Засідання світлиці було присвячене проблемам трансплантології та співпраці українських та австрійських медиків у цій галузі. В обговоренні взяли участь та виступили академіки НАН України О. Шалімов, С. Комісаренко, Г. Книшов, А. Наумовець та В. Широбоков; академіки АМН Л. Пиріг та В. Братусь; чл.-кор. НАНУ А. Романенко; професори В. Саєнко і Ю. Саєнко та ін. В роботі "Елітарної світлиці" взяв участь Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Австрія в Україні д-р К. Фаб'ян. На засіданні відбулася прем'єра документальних фільмів "Ігор Гук — людина Європи" та "Відень і Київ". Проф. І. Гук повідомив, що Українське лікарське товариство Австрії передає у розпорядження комітету стипендії імені Доктора Маркіяна Припхана (сумарний розмір стипендій 100 тис. австрійських шилінгів на рік).

12-16 липня 1999 р. в рамках проекту "Наука і культура на межі тисячоліття: українсько-австрійський діалог" в "Українському домі" в Австрії перебувала делегація українських науковців — фахівців у галузі астрономії та космічних досліджень — у складі: акад. НАНУ Я. Яциків (голова КНК, Головна астрономічна обсерваторія НАНУ); члени-кореспонденти НАНУ В. Черепін (Інститут металофізики НАНУ, Київ) та О. Коноваленко (Радіоастрономічний інститут НАНУ, Харків); проф. М. Скульський (Національний технічний університет "Львівська політехніка"); кандидати фізико-математичних наук Д. Мкртчян (Астрономічна обсерваторія Одеського державного університету ім. І.І. Мечникова) та І. Вавилова (Астрономічна обсерваторія Київського національного університету імені Тараса Шевченка).

12-13 липня члени делегації акад. НАНУ Я. Яциків, чл.-кор. НАНУ О. Коноваленко та к. ф. - м. н. І. Вавилова взяли участь у симпозіумі Міжнародного астрономічного союзу "Захист астрономічного неба", який проходив у Віденському міжнародному центрі Організації Об'єднаних Націй. 13 липня українська делегація ознайомилася з діяльністю Інституту астрономії Віденського університету. Відбулися зустрічі з директором інституту д-ром Р. Брегером, директором Будапештської обсерваторії д-ром І. Фешем та ін. іноземними колегами.

14-15 липня в "Українському домі в Австрії" відбувся австрійсько-український семінар, на якому обговорювалися стан і перспективи співробітництва з астрофізики та

космічних досліджень. Іноземними учасниками семінару, а водночас гостями "Українського дому", були проф. В. Вайс (W.Weiss, Інститут астрономії Віденського університету), проф. Ф. Руденаур (F. Rudenauf, Австрійський дослідницький центр, Відень), д-р Е. Раунзен (Інститут астрономії Віденського університету), проф. М. Об'єн (M. Aubien, Версальський університет, Париж) та к.ф.-м.н. С. Москалюк (Братислава). Були заслухані доповіді: Я. Яциків "Космічна наука в Україні" та "Астрономія в Україні", І. Вавилова "Участь України у створенні Міжнародної космічної станції", В. Черепін "Українсько-австрійська співпраця з космічного приладобудування", Ф. Руденаур "Діяльність Австрії з космічної науки", В. Вайс "Довготривала австрійсько-українська співпраця з астросейсмологією", Д. Мкртчян "Довготривала австрійсько-українська співпраця з астросейсмологією: спостережні кампанії 1995-1998 рр. пульсуючої зірки 29 Cygnis типу Lambda Bootis", О. Коноваленко "Перспективи декаметрової радіоастрономії", М. Об'єн "Міжнародна співпраця в галузі низькочастотної радіоастрономії", М. Скульський "Магнітний ротор та його прояви у взаємодіючій системі Beta Lyrae" та ін.

20 липня 1999 р. з роботою "Українського дому" в Австрії ознайомилися Президент НАН України акад. НАНУ Б. Патон та Голова Національного космічного агентства України проф. О. Негода, їх супроводжував голова КНК акад. НАНУ Я. Яциків.

10-18 вересня, 30 жовтня-7 листопада та 1-23 грудня 1999 р. в рамках проекту "Наука і культура на межі тисячоліття: українсько-австрійський діалог" в "Українському домі" в Австрії перебували три групи українських медиків — з Інституту клінічної та експериментальної хірургії АМН України та Інституту експериментальної патології, онкології і радіології ім. Р. Є. Кавецького. Українські медики ознайомилися з роботою медичних установ та лабораторій Відня, особливо детально — з роботою АКН клініки Віденського університету (проф. І. Гук), отримали можливість попрацювати в медичній бібліотеці АКН, бути в операційній залі під час операції пересадки печінки та ін.

25-28 жовтня 1999 р. у Києві перебував іноземний член комітету професор Віденського університету І. Гук. Проф. І. Гук брав участь у нараді з питань використання плазмотрону і зварювання в медичній практиці, обговоренні програми спільних досліджень з Національною академією наук України та планів подальшої діяльності комітету.

14-19 грудня 1999 р. в рамках проекту "Наука і культура на межі тисячоліття: українсько-австрійський діалог" в Австрії перебували професори В. Гвоздецький (Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона) та Ю. Фурманов (Інститут клінічної та експериментальної хірургії АМН України). В АКН клініці Віденського університету з проф. І. Гуком було досягнуто угоди про проведення у АКН випробувань плазмового хірургічного комплексу, створеного українськими науковцями.

У 2000 р. австрійського хірурга І. Лука, члена Українського міжнародного комітету з питань науки і культури при НАН України, було обрано іноземним членом Національної академії наук України. За підсумками 10 років роботи комітету, у 2001 році Президія НАН України за активну участь у діяльності КНК з організації міжнародної співпраці на ниві науки, освіти та культури нагородила іноземного члена НАНУ І. Лука Почесною грамотою НАН України.

*Шановний Ігоре Івановичу!
Приміть щирі вітання від ваших друзів і колег
по КНК при НАН України!
Дякуємо за плідну і яскраву співпрацю!*